

OD 2020. GODINE UVOĐENJE ONLAJN FISKALNIH KASA: Novi uređaji omogućavaju Poreskoj upravi da kada se naplati neki proizvod ili usluga istog trenutka dobiju podatak o tome

Za zamenu fiskalne kase potrebno je najmanje 500 evra

Ovi novi uređaji omogućavaju Poreskoj upravi da praktično istog trenutka kada se naplati neki proizvod ili usluga dobiju podatak o tome.

Da li je za otkrivanje i smanjenje sive ekonomije u Srbiji dovoljna samo zamena fiskalnih kasa predviđena novom reformom Poreske uprave? I, da li je to model koji će uvesti više reda kod poreskih obveznika i povećati naplatu poreza? Ili će ovo biti samo još jedan trošak za preduzetnike, koji će morati svoje fiskalne kase da zamene računarima. Ili da kupe uređaj koji će poreskim inspektorima omogućiti da prate izdavanje računa i da skeniraju eventualne nepravilnosti. **Ministar finansija, Siniša Mali, iskoristio je priliku da pre dva dana govoreći o suficitu u budžetu podseti da će 2020. godine biti uvedene nove fiskalne kase što će upravo biti doprinos u borbi protiv sive ekonomije. Prema poslednjim raspoloživim podacima obim sive ekonomije lane je bio niži nego pre pet godina. Kod registrovanih privrednih subjekata, u pogledu prometa proizvoda i isplate zarada, siva ekonomija je smanjena sa 21,2 u 2012. na 15,4 u prošloj godini. U poslednje dve i po godine poreski inspektori u Srbiji kontrolisali su rad više od 17.000 firmi, najviše restorana, kafića i prodavnica. Kod svakog trećeg utvrdili su poreske nepravilnosti, prvenstveno u pogledu nepravilnog izdavanja računa.**

- „Nove” fiskalne kase su u stvari takozvane onlajn kase nove generacije internetom neprekidno povezane sa Poreskom upravom, koja u realnom vremenu ima uvid u praktično svaki, od strane poreskog obveznika,

otkucani promet robe ili usluga. Treba reći da ideja o njihovom uvođenju i nije tako nova, pošto se o tome već raspravljalo pre više od pet godina. Međutim, tada se ta ideja nije realizovala, kaže za „Politiku”, Đerđ Pap, poreski stručnjak i bivši direktor u Poreskoj upravi Srbije.

Na pitanje šta će zapravo imati nove fiskalne kase što postojeće nemaju, on kaže da je istina da ove koje se već koriste imaju mogućnost daljinskog očitavanja podataka, tako da to omogućava Poreskoj upravi da dođe do nekih podataka iz fiskalne kase. Ali, ta mogućnost pruža ipak daleko manje nego što to omogućavaju onlajn kase.

- Ovi novi uređaji omogućavaju Poreskoj upravi da praktično istog trenutka, kada se naplati neki proizvod ili usluga, dobije podatak o tome. Ili, recimo, da na daljinu, iz prostorija Poreske uprave, ili sa drugog izdvojenog mesta, kontroliše ugostiteljsku radnju usred noći, da li je korišćenje kase uobičajeno, pa ako nije da organizuju tog trenutka kontrolu – objašnjava naš sagovornik.

Naravno, ističe, uvođenje novih kasa ima smisla samo ako poreznici njihove mogućnosti budu i iskoristili na pravi način. Odnosno, ako se na osnovu dobijenih podataka i njihove obrade i analize svakodnevno budu izvodili pravi zaključci o, primera radi, tome kod kog poreskog obveznika treba otići u kontrolu.

- U tom smislu postoji doza rezerve, pošto mi je poznata činjenica da podaci, koji su se prikupljali (a možda i dan-danas prikupljaju), iz postojećih fiskalnih kasa putem daljinskog očitavanja nisu nikada (ili su zanemarljivo malo) korišćeni. Ta informacija potiče od visokog zvaničnika Poreske uprave i data je pre pet godina i ako je tačna, onda blago rečeno ne zvuči baš najbolje. Ne bi bilo dobro da se ista situacija ponovi i posle uvođenja novih kasa – naglašava Pap. Poreske obveznike ova vest baš i neće obradovati ukoliko troškovi nabavke i instaliranja kasa padnu kompletno na njihov teret. Prema nekim procenama jedna ovakva kasa zajedno sa operativnim sistemom, softverom, instaliranjem i internet vezom, koja je nužna da bi ona funkcionisala, košta najmanje 500 evra. Postoje poreski obveznici koji imaju više prodajnih mesta ili više kasa na jednom prodajnom mestu, što znači i toliko puta veći izdatak.

- Ima tu još nekih problema koje treba država da reši pre nego što propiše obavezu poreskim obveznicima. Tu mislim na činjenicu da nema baš cela Srbija stabilnu internet vezu ili je uspostavljenje te veze nesrazmerno skupo, ako ne i

nemoguće. Zatim, šta raditi i kako postupiti ako inače stabilna internet veza „pukne” i onemogućiti onlajn funkciju kase – pita on.

Sve u svemu, može se reći da bi uvođenje ovih kasa bio ozbiljan korak ka potpunoj i sveobuhvatnijoj kontroli poreskih obveznika. I da bi to pomoglo Poreskoj upravi u borbi protiv sive ekonomije kao i povećanje priliva sredstava u budžet vraćanjem novca u legalne tokove. Neki primeri iz nama susednih zemalja govore u prilog tome, ali svakako treba promisliti da li za ovo postoje tehničko-tehnološki uslovi, a takođe i da li su poreski obveznici sposobni da podnesu ovaj nemali materijalni trošak – kaže Pap.

Suzbijanje sive ekonomije

Prema poslednjim raspoloživim podacima obim sive ekonomije lane je bio niži nego pre pet godina. Kod registrovanih privrednih subjekata, u pogledu prometa proizvoda i isplate zarada, siva ekonomija je smanjena sa 21,2 u 2012. na 15,4 u prošloj godini. U poslednje dve i po godine poreski inspektori u Srbiji kontrolisali su rad više od 17.000 firmi, najviše restorana, kafića i prodavnica. Kod svakog trećeg utvrdili su poreske nepravilnosti, prvenstveno u pogledu nepravilnog izdavanja računa.

Izvor: Portal Politika